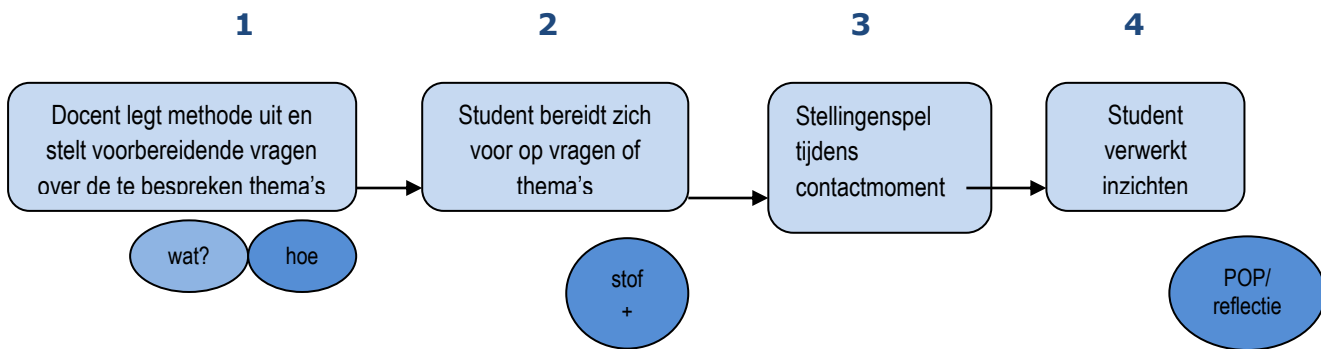


# Stellingenspel



## 1. Docent legt methode uit

*Voor wie?*

De methode doet vooral een beroep op kritisch reflecteren en verwerken, concreet verwerken en samen werken. Studenten moeten bijvoorbeeld zelf:

- de essentie van de voorbereidende vragen of thema's begrijpen;
- gestructureerd nadenken om een eigen standpunt in te nemen en evalueren of dat standpunt houdbaar blijft;
- elkaar in de groep respecteren en ruimte laten voor elkaars standpunt;
- een eigen standpunt onderbouwen met rationele argumenten;
- stimuleren en aanmoedigen om ideeën en visies met elkaar te delen en actief bezig te zijn met de leerstof.

*Wanneer?*

Als start van thema's waarover een maatschappelijk debat kan gevoerd worden (ethische, morele thema's, waarden, attitudes, gedragskeuzes)

*Wat?*

Een van de studenten leest een stelling voor. De studenten kunnen zich door de ruimte verplaatsen: helemaal links in de ruimte (= helemaal eens) en aan rechts in de ruimte (= helemaal oneens). Op die manier kunnen studenten ook verschillende tussenposities innemen. Na elke stelling kunnen de studenten kort hun ideeën uitwisselen. Eventueel kan er gewerkt worden met een 'praatstok' die wordt doorgegeven of een 'praatbal' die over en weer wordt gegooid. De opstelling van de studenten is dynamisch. Na enkele studenten te hebben gehoord, kan iedereen nog van plaats veranderen of zijn eigen positie blijven behouden.

*Hoe?*

De stellingen moeten:

1. controversieel zijn binnen de groep die erover debatteert.
2. meteen duidelijk zijn waar ze over gaat.
3. absoluut geformuleerd zijn.
4. prikkelen, pijn doen en geen nuance bevatten.
5. bestaat uit maximaal tien woorden.
6. positief geformuleerd zijn.
7. mag geen argumenten bevatten.
8. mag niet innerlijk tegenstrijdig zijn.
9. ondubbelzinnig geformuleerd zijn.
10. De stelling mag geen 'truism' bevatten als twistpunt; met andere woorden: je moet voor of tegen kunnen zijn. "Armoede moet de wereld uit" valt niet te bespreken. Goede stellingen zijn 'Genetische modificatie moet worden verboden', 'De stemplicht moet worden ingevoerd' of 'De Randstad zou één grote provincie moeten worden'.

## 2. Student bereidt zich voor op .....

<b>Opdracht</b>	Ga gericht naar informatie op zoek over .... (bepaald thema). Probeer je in te leven in dat onderwerp: -formuleer zelf een mogelijke stelling (uitspraak) over dat onderwerp -denk na hoe je daarbij een visie/standpunt kan innemen
<b>Aanwijzingen</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Schat in hoeveel tijd je nodig hebt om de informatie op te zoeken, op zoek te gaan naar het opgegeven thema</li><li>• Lees eerst de leerstof goed door zodat je weet waarover het gaat</li><li>• Wat zijn de belangrijkste begrippen? Schrijf ze op</li><li>• Ga nu de leerstof kritisch lezen. Waar heb jij vragen bij?</li><li>• Probeer zelf een mogelijke stelling/uitspraak over het vooropgestelde thema op te stellen</li><li>• Waar in je eigen omgeving of in de actualiteit zie je toepassingen van dit thema en de leerstof?</li><li>• Hoe kan je een standpunt met rationele argumenten onderbouwen?</li></ul>
<b>Enkele Tips</b>	→Pas deze werkvorm niet toe bij de aanvang van een academiejaar. De studenten moeten zich voldoende veilig om de eigen mening naar buiten te brengen; →Zorg ervoor dat niet altijd dezelfde studenten aan het woord komen.

## 3. Werkvorm tijdens contactmoment: het Stellingenspel

### De docent legt uit:

Bij dit stellingenspel komen alle cruciale leervaardigheden aan bod met als belangrijkste:

- Zelfsturing: **reflecteren** over je eigen meningen, visie ten aanzien van bepaalde leerstofinhouden
- analyseren, relateren en structureren door de leerstof te verbinden aan je mening over een stelling **en zo** rationele argumenten zoeken om je mening te onderbouwen;
- een kritische houding bij het actief luisteren naar meningen van anderen en het bijstellen van je eigen mening;
- concretiseren van de leerstof door argumenten te formuleren en voorbeelden te zoeken (verbreedt je referentiekader);
- stimuleren van je betrokkenheid bij de leerstof en daarmee je motivatie.

### De methodiek van het Stellingenspel

#### Rollen:

- de stellingenspuwer: degene die vooraan heel duidelijk een/meerdere stellingen voorleest
- de stellingenspelers: degenen die de ruimte fysiek gebruiken om hun persoonlijke visie weer te geven:

#### Ruimte:

helemaal links in de ruimte (= helemaal eens) en aan rechts in de ruimte (= helemaal oneens). Op die manier kunnen studenten ook verschillende tussenposities innemen en hun mening nuanceren.

#### Reflectie:

Na elke stelling kunnen de studenten kort hun ideeën uitwisselen. Na dit moment van uitwisseling kan een reflectieoefening plaatsvinden:

*"-Ben je vaak veranderd van plaats?-Stond je meestal rechts of links? -Verschilde jouw mening fel van die van de anderen? -Kon je je visie gemakkelijk onder woorden brengen? -Waarom kon iemand anders jou van zijn argumenten overtuigen?"*

## Tijdens het Stellingenspel

### De docent:

- Neem de rol aan van coach/begeleider: je begeleidt de studenten waar ze je ondersteuning kunnen gebruiken;
- herinner de deelnemers eraan dat alle ideeën gelijkwaardig naast elkaar mogen staan;
- geef steeds aan wanneer het tijd is om aan een volgende stelling te beginnen.

### De stellingenspuwer:

- herinner de deelnemers aan het belang van een eigen, persoonlijke visie (los van de standpunten van anderen);
- blijf goed zichtbaar en aanspreekbaar voor verduidelijking bij een stelling;
- deel de belangrijkste inzichten van een voorgaande stelling mee, zodat de samenhang tussen de verschillende uitspraken niet verloren kan gaan ;
- zorg ervoor dat de deelnemers de richtlijnen van een gezonde dialoog in acht nemen (elkaar laten uitspreken, open staan voor diversiteit, spreken in ik-boodschappen, het woord vragen,...)

### De stellingenspelers:

- nemen een positie in nadat de stelling voorgelezen is
- denken na over zinvolle argumenten voor hun standpunt
- durven hun eigen argumenten ook te uitten
- integreren de standpunten van zichzelf en van anderen tot een totale visie over het aangegeven thema

## Afronding

Probeer een overzicht (samenvatting) te geven van de belangrijkste overeenkomsten en verschillen in de meningen/standpunten van de studenten over een welbepaald thema. Peil bij de studenten naar hun beleving van de werkvorm en de leerwinst.

### 4. Student verwerkt inzichten

Mogelijke verwerkingsopdrachten zijn:

- Na de stellingendiscussie/debat kan je vragen een recensie te schrijven over het gevoerde debat over de argumentatie:
  - Welke argumenten vond je het meest overtuigend?
  - Welke voorbeelden vond je verhelderend?
  - Wat is je eigen mening over de stelling na het debat? Onderbouw dit met de leerstof.
- maak een overzicht van de belangrijkste verschillende en overeenkomstige standpunten
- maak een schema's van de pro's en contra's die je per stelling hebt kunnen verzamelen
- maak een schriftelijke persoonlijke reflectie:
  - Welke stellingen waren moeilijk voor jou
  - Bij welke stellingen had je het gemakkelijk om een positie in te nemen?
  - Hoe komt dat denk je?
  - Ben je vaak veranderd van plaats?-
  - Stond je meestal rechts of links? -
  - Verschilde jouw mening fel van die van de anderen? -
  - Kon je je visie gemakkelijk onder woorden brengen? -
  - Waarom kon iemand anders jou van zijn argumenten overtuigen?"

## Voorbeeld

Voorbeeld uit Opleidingsonderdeel Leergroep in 1<sup>e</sup> jaar Orthopedagogie (leren reflecteren – omgaan met attitudes – leren communiceren)

### **Stellingenspel HIV en Aids: Weetjes en Waarden**

De studenten verplaatsen zich door de ruimte (links: juist of helemaal mee eens – rechts: fout of helemaal mee oneens, ook tussenposities kunnen worden ingenomen). Telkens worden enkele studenten gevraagd hun positie te verklaren na een bepaalde stelling.

#### **Weetjes**

Van orale seks kan je niet besmet raken met hiv. (*Fout, ook van orale seks kan je besmet raken, want sperma of vaginaal vocht kunnen het virus overbrengen*)

Een wond maakt je extra vatbaar voor het krijgen van een hiv-besmetting. (*Juist*)

Het uitwisselen van besmette naalden kan gevaarlijk zijn. (*Juist*)

Je kan een aidstest afnemen meteen na het eerste risicocontact. (*Fout, je moet wachten tot de incubatieperiode voorbij is, het duurt even vooraleer de afweerlichaampjes in je bloed zichtbaar zijn.* )

Als je besmet bent met hiv, ben je meteen seropositief. (*Fout, pas als je lichaam begint met het aanmaken van antistoffen (3 tot 7 maanden na de besmetting).*)

#### **Stellingen**

- Mensen met hiv worden niet meer gediscrimineerd.
- Ik zou een vriend niet anders bekijken als ik weet dat hij hiv-positief is.
- Ik zou iemand met hiv graag professioneel begeleiden.
- Ik zou geen relatie aanknopen met iemand die hiv-positief is.
- Sommige mensen krijgen AIDS door hun eigen schuld (onvoorzichtigheid).
- Als ik zou kunnen ontmoeten die seropositief zijn, zou mijn beeld over hen misschien wel veranderen.
- In onze maatschappij leven nog steeds veel vooroordelen over mensen die hiv-positief zijn.

#### **Links**

<http://www.jeugdwerknet.be/spelen/spel/stellingenspel>

<http://www.ophetbot.be/activiteiten/activiteit-stellingenspel>

[http://www.gezondeschool.be/prikkelmap/PRIKKEL\\_gzl1\\_stellingen.pdf](http://www.gezondeschool.be/prikkelmap/PRIKKEL_gzl1_stellingen.pdf)